

Volt Deventer

Verkiezingsprogramma GRV26

KERNTTEAM VOLT DEVENTER

2026

Onze Visie: Deventer Sterk, Zorgzaam en Internationaal

Deventer in 2040: Een bruisende stad waar welzijn voorop staat. Groen, veilig en verbonden. Innovatieve bedrijven bloeien, duurzaamheid en internationale samenwerking vieren hoogtij. Digitale diensten en burgerparticipatie zijn top. Deventer inspireert wereldwijd als modelstad en belangrijke Europese schakel. Met haar rijke geschiedenis en dynamische toekomst, staat Deventer voor een open en inclusieve samenleving. Sluit je aan bij deze visionaire reis! 🚀 🌱

Samen Vooruit: Betrokken, Groen en Slim

Eerlijke en Transparante Overheid: De overheid werkt nauw samen met haar inwoners en maakt gebruik van participatieve besluitvorming, wat leidt tot meer vertrouwen en betrokkenheid van de burgers.

Veilig en Groen: De stad is veilig en groen, met veel parken, fietspaden en voetgangerszones die bijdragen aan een hoge levenskwaliteit.

Slimme Stad: Dankzij digitalisering en slimme technologieën verlopen dagelijkse activiteiten efficiënt en gebruiksvriendelijk, van openbaar vervoer tot afvalbeheer.

Samen Sterker: Wonen, Cohesie en Inclusie

Een Dak voor Iedereen: Door demografie georiënteerde herontwikkeling en her-distributie van ruimte heeft Deventer er voor gezorgd dat iedereen een betaalbaar dak boven zijn hoofd heeft.

Sterke Sociale Cohesie: Gemeenschapsprojecten en vrijwilligerswerk zijn de norm, waardoor mensen zich betrokken voelen bij hun buurt en elkaar ondersteunen. Deventer is een gemeenschap is waar iedereen een bijdrage kan leveren en zich gewaardeerd voelt.

Inclusieve Gemeenschap: Diversiteit wordt gevierd en iedereen, ongeacht achtergrond, heeft gelijke kansen en voelt zich welkom. Er zijn tal van wijk-, buurt- en dorpscentra en culturele evenementen die mensen samenbrengen.

Onderwijs en Gezondheid: Toegankelijk en kwalitatief hoogstaand onderwijs en (geestelijke) gezondheidszorg zijn voor iedereen beschikbaar, met aandacht voor kwetsbare en uitzonderlijke groepen en de focus op preventie.

Innovatie en Duurzaamheid: Deventer op de Wereldkaart

Lokale Innovatie en Bedrijvigheid: Deventer staat bekend om zijn bloeiende startup-cultuur en innovatieve bedrijven die nieuwe technologieën en duurzame praktijken omarmen. Oude panden zijn getransformeerd in moderne werkruimtes.

Participatie en Co-creatie: We creëren ruimte voor nieuwe vormen van samenwerking tussen inwoners, bedrijven en de overheid, waarbij participatie en co-creatie centraal staan.

Duurzame Economie: De gemeente is een voorloper op het gebied van circulaire economie en duurzaamheid. Lokale bedrijven en inwoners werken samen aan milieuvriendelijke initiatieven. Er is een sterke focus op circulaire energie en productie.

Internationale Samenwerking: Deventer heeft strategische samenwerkingsverbanden met andere gelijkgestemde steden en landen. Deventer speelt een actieve rol op het Europese toneel en draagt bij aan de Europese duurzaamheidsdoelstellingen.

Samen met u, aan de slag voor een nog beter Deventer!

Nieuwe, positieve politiek is nodig om uw gemeente een plek te maken om trots op te zijn. In dit programma nemen we u mee in de plannen die Volt heeft voor de gemeente Deventer en de Deventenaren in de stad, de dorpen, en het omliggende platteland.

Volt zit boordevol nieuwe, frisse en gedurfde oplossingen en heeft ook het lef om ze uit te voeren. Volt durft de benodigde keuzes te maken voor het Deventer van de toekomst. Die keuzes zijn gebaseerd op de Visie “Onze Visie: Deventer Sterk, Zorgzaam en Internationaal” (blz 1) en maken in hun samenhang het Deventer van 2040.

In het hoofdstuk 1, “Het programma in het kort: Drie lijnen voor een Bruisende Toekomst” (blz 5), beschrijven we een gecomprimeerde versie van het programma, voor de snelle lezer. In hoofdstuk 2, “Lokaal Handelen, Wereldwijd Denken”, (blz 12) worden de samenhangende ingrepen concreet gemaakt. In paragraaf 2.2 “Concreet aan de slag” (blz 12) beschrijven we de eerste stappen om onze Visie te realiseren. De 3 hoofdstukken daarna zijn een verdere uitwerking van drie beleidslijnen.

In hoofdstuk 3 “Betrokken, groen en slim” (blz 14), nemen we u mee, hoe wij ervoor willen zorgen dat uw stem echt telt en we met u willen werken aan een slim, betrokken en veilig Deventer. We verbinden hier de thema’s: verkeer, duurzaamheid, veiligheid, natuur, energietransitie, lokale democratie en digitale overheid. Volt kiest voor verbinding, insluiten en betrekken. Samen vooruitgang kan als we samen aan de slag gaan.

In hoofdstuk 4 “Wonen, Cohesie en Inclusie” (blz 17), beschrijven we de bouwstenen van onze aanpak om dit te realiseren. In dit hoofdstuk verbinden we de thema’s: Cultuur, kunsten, wonen, openbare ruimte, voedsel, onderwijs, sociaal. Samen maken we plannen voor onze gedeelde belangen, voor jouw toekomst en die van je burens, je vrienden en familie. Wat ons bindt is zoveel sterker dan wat ons verdeelt. Volt streeft naar een levendig en inclusief Deventer, met betaalbare woningen voor iedereen en openbaar vervoer waarmee je overal kunt komen. Vooruitgang kan en moet er voor iedereen zijn.

In hoofdstuk 5 “Deventer op de wereldkaart” (blz 21), beschrijven we de maatregelen die we willen treffen om Deventer een plek te maken voor Europees & innovatief ondernemerschap. Volt heeft, als echte Europese partij, door heel Europa, eigen mensen met kennis en kunde om al de genoemde uitdagingen aan te gaan. We leren van en met elkaar. We leren van vergelijkbare gemeenten in Nederland en in andere Europese landen. Volt is ervan overtuigd dat we verder komen als we samenwerken. In ons Deventer, in Nederland én in Europa.

Wij, de leden van Volt Deventer, hopen u hiermee een inspirerend programma te hebben gegeven. We kijken er naar uit dit programma samen met u te mogen realiseren de komende jaren.

Inhoudsopgave

Onze Visie: Deventer Sterk, Zorgzaam en Internationaal	1
Samen Vooruit: Betrokken, Groen en Slim	1
Samen Sterker: Wonen, Cohesie en Inclusie	1
Innovatie en Duurzaamheid: Deventer op de Wereldkaart	1
Samen met u, aan de slag voor een nog beter Deventer!	2
1. Het programma in het kort: Drie lijnen voor een Bruisende Toekomst	5
Deventer Sterk, Zorgzaam en Internationaal	5
1.1. Samen Vooruit - Betrokken, Groen en Slim	5
1.1.1. Jij Beslist Mee	5
1.1.2. Groen en Veilig Leven	5
1.1.3. Technologie Die Helpt	6
1.1.4. Duurzaam en Bereikbaar	6
1.2. Samen Sterker - Wonen, Cohesie en Inclusie	7
1.2.1. Bouwen aan Betaalbaar Wonen	7
1.2.2. Iedereen Doet Mee	7
1.2.3. Cultuur en Sport Brengen Ons Samen	8
1.2.4. Gezond opgroeien en ontwikkelen	8
1.3. Innovatie en duurzaamheid - Deventer op de wereldkaart	9
1.3.1. Startup paradijs van Oost-Nederland	9
1.3.2. Circulaire pionier op weg naar 2040	10
1.3.3. Stad en regio sterker samen	10
1.3.4. Europese ambassadeur met wereldwijde impact	11
1.4. Samen de Toekomst Bouwen	11
2. Lokaal Handelen, Wereldwijd Denken	12
2.1. Sterker Samen: Van Buurt tot Europa	12
2.1.1. Europese Inspiratie voor Lokale Oplossingen	12
2.1.2. Idealistisch én Praktisch	12
2.2. Concreet aan de slag	12
2.2.1. De eerste 100 dagen zichtbaar	12
2.2.2. Binnen twee jaar starten	13
2.2.3. Op weg naar morgen	13
3. Betrokken, groen en slim	14
3.1. Zeggenschap voor iedereen	14
3.1.1. Burgerberaden: Jij zit aan tafel	14
3.1.2. Alle informatie binnen handbereik	14
3.1.3. Wijkbudgetten: Jouw ideeën, jouw buurt	14
3.2. Groen, veilig en leefbaar	15
3.2.1. De 3-30-300 regel: Groen op elke hoek	15
3.2.2. Een binnenstad om te verblijven	15
3.2.3. Samen maken we het veilig	15
3.3. Digitaal gemak, menselijke maat	15
3.3.1. Slimme systemen op de achtergrond	15
3.3.2. MijnDeventer: Alles regelen vanaf je bank	16

3.4. Duurzaam bereikbaar en energieneutraal	16
3.4.1. Openbaar vervoer naar elke hoek	16
3.4.2. Jouw wijk wekt zijn eigen energie op	16
4. Wonen, Cohesie en Inclusie	17
4.1. Bouwen aan betaalbaar wonen	17
4.1.1. Woningen die meegroeien met je leven	17
4.1.2. Nieuwe woonvormen voor moderne levens	17
4.1.3. Bouwen met en voor de wijken	17
4.2. Iedereen Doet Mee	18
4.2.1. Wijken die samenbrengen	18
4.2.2. Bestaanszekerheid en meedoen	18
4.2.3. Welkom en thuis in één jaar	18
4.3. Cultuur en sport brengen ons samen	18
4.3.1. Van Burgerweeshuis tot Moskee: ruimte voor diversiteit	18
4.3.2. Cultuur die iedereen kan bereiken	19
4.3.3. Bewegen, verbinden, gezond blijven	19
4.4. Gezond opgroeien en ontwikkelen	19
4.4.1. Eerder erbij, minder ingrijpen	19
4.4.2. Onderwijs dat het beste uit je haalt	20
5. Deventer op de wereldkaart	21
5.1. Startup paradijs van Oost-Nederland	21
5.1.1. Creatieve hubs waar dromen uitkomen	21
5.1.2. Lokale markten en jong talent	21
5.1.3. Samenwerking met ondernemend Deventer	21
5.1.4. Korte ketens en stadslandbouw	22
5.2. Circulaire pionier op weg naar 2040	22
5.2.1. Op naar duurzaam ondernemerschap	22
5.2.2. Circulaire projecten in de praktijk	22
5.2.3. Bouwstenen van de circulaire economie	22
5.3. Stad en regio sterker samen	23
5.3.1. Stad-dorp integratie als model	23
5.3.2. Regionale economische samenwerking	23
5.4. Europese ambassadeur met wereldwijde impact	23
5.4.1. Europese netwerken en financiering	23
5.4.2. Leren van Europese voorbeelden	23
5.4.3. Deventer als inspiratiebron	24
Nawoord	25
Index	26
Document verantwoording:	29
Revisietabel	29
Symbolen & markeringen	29

1. Het programma in het kort: Drie lijnen voor een Bruisende Toekomst

Deventer Sterk, Zorgzaam en Internationaal

Stel je voor: Deventer in 2040. Een bruisende stad waar welzijn voor iedere burger voorop staat. Groen, veilig en verbonden. Innovatieve bedrijven bloeien, duurzaamheid en internationale samenwerking vieren hoogtij. Digitale diensten en burgerparticipatie zijn top. Deventer inspireert wereldwijd als modelstad en belangrijke Europese schakel. Met haar rijke geschiedenis en dynamische toekomst, staat Deventer voor een open en inclusieve samenleving. Met dit programma voor 2026-2030, leggen we in drie integrale lijnen het fundament voor deze inspirerende toekomst.

Sluit je aan bij deze visionaire reis! 🚀 🌱

1.1. Samen Vooruit - Betrokken, Groen en Slim

Deventer wordt een stad waar jij echt iets te zeggen hebt. Waar kinderen veilig buiten spelen. Waar de bus op tijd komt en je gemeentezaken makkelijk regelt via je telefoon. In deze paragraaf lees je wat we gaan doen. Je krijgt meer invloed via burgerberaden. We planten meer bomen en maken straten autoluw. En we zorgen voor slimme technologie die jouw leven makkelijker maakt.

1.1.1. Jij Beslist Mee

Burgerberaden in Jouw Buurt - Je krijgt échte invloed op belangrijke besluiten. Zoals: waar komen nieuwe woningen? Hoe maken we de binnenstad autoluw? Waar plaatsen we zonnepanelen? Dit doen we met burgerberaden. Gewone inwoners zoals jij denken mee en geven advies. De gemeenteraad komt ook twee keer per jaar naar de dorpen om te luisteren naar wat er speelt.

Alles Inzichtelijk en Begrijpelijk - Vanaf nu kun je online meelesen wat de gemeente beslist. Begrotingen, besluiten, vergaderverslagen - je vindt het allemaal, makkelijk op één plek en in begrijpelijke taal. Je kunt ook zelf cijfers bekijken. Bijvoorbeeld: wat kost een nieuw speelplein per inwoner? Zo kunnen we samen nadenken over oplossingen.

Jouw Wijk, Jouw Budget - Vanaf 2026 krijgt elke wijk een eigen budget. Bewoners bedenken zelf plannen en voeren die samen met de Gemeente uit. Een nieuw bankje? Betere verlichting? Jij bepaalt mee.

1.1.2. Groen en Veilig Leven

Groen Bij Iedereen Om de Hoek - We gebruiken de 3-30-300 regel: Vanaf je huis zie je minimaal 3 bomen / 30% van je wijk is groen / Binnen 300 meter loop je naar een park. We planten meer bomen voor schaduw. We maken waterpleinen waar kinderen kunnen spelen en het water wordt opgevangen. En we leggen groene verbindingen tussen wijken aan. We beginnen met groene daken op parkeergarages en meer groen in winkelstraten. Straten worden leefstraten: plekken waar kinderen veilig kunnen spelen en burens elkaar

ontmoeten. Auto's zijn er te gast. Alle wegen, waar auto en fiets de weg delen, worden 30 km/u zones.

Een Levendige Binnenstad - Minder auto's in het centrum betekent meer ruimte voor terrassen, evenementen en groen. IJsselfront en binnenstad worden één mooi geheel. We maken meer Park & Ride plekken aan de rand van de stad. Zo kun je makkelijk overstappen op de fiets of bus. Samen met winkeliers zorgen we dat de binnenstad goed bereikbaar blijft voor bezoekers en leveranciers.

Samen Zorgen Voor Veiligheid - Iedereen moet zich veilig voelen in Deventer. Daarom betrekken we bewoners bij het oplossen van onveilige situaties. Denk aan betere verlichting of overzichtelijkere pleinen. In elk wijkcentrum komt een veiligheidspunt. Daar kun je terecht bij de gemeente, politie, stadswacht, EHBO en basis-GGZ. Ook is er een aanspreekpunt bij discriminatie of voor de LHBTI+ gemeenschap.

1.1.3. Technologie Die Helpt

Slimme Oplossingen Die Werken - Deventer wordt slimmer, maar de menselijke maat blijft prioriteit. We plaatsen slimme verkeerslichten die fietsers en voetgangers voorrang geven. Je ziet op je telefoon wanneer de bus komt. De technologie werkt op de achtergrond. Jij merkt alleen dat alles soepeler loopt. En we zorgen goed voor de veiligheid van jouw gegevens. We kiezen voor veilige Europese systemen die goed blijven werken.

Alles Regelen Via Je Telefoon - Met de nieuwe MijnDeventer-App regel je alles bij de gemeente: Een vergunning aanvragen / Kapotte straatverlichting melden / Meestemmen over de burgerbegroting / Gemeentelijke cijfers bekijken. Kun je niet goed overweg met de app? Gemeentemedewerkers helpen je. Je kunt altijd op het gemeentehuis terecht. Een overheid moet bereikbaar blijven voor iedereen.

1.1.4. Duurzaam en Bereikbaar

Met Bus en Trein Overal Komen - We verbeteren het openbaar vervoer flink: Meer buslijnen naar dorpen en wijken / Flexibelere tijden / Onderzoek naar een tram / Een nieuw station in Diepenveen / Gratis lokaal OV voor mensen met een laag inkomen
Met goed openbaar vervoer hebben we geen grote infrastructuurprojecten zoals een 3^e IJsselbrug nodig.

Wijken Die Hun Eigen Energie Opwekken - Deventer wordt een proeftuin voor nieuwe energieoplossingen. Denk aan warmtenetten, waterstof of buurtwindmolens. Wijken kunnen energie delen. Nieuwe woningen krijgen standaard: Zonnepanelen / Goede isolatie / Slimme energiesystemen die energie opslaan. Ook bestaande woningen helpen we verduurzamen. We maken samen met bewoners actieplannen per wijk. Hoe maken we jouw buurt energieneutraal? We stimuleren zonnepanelen op bedrijven en gemeentegebouwen. En we zorgen dat het elektriciteitsnet niet overbelast raakt. Energie wordt vooral lokaal opgewekt en gebruikt.

1.2. Samen Sterker - Wonen, Cohesie en Inclusie

Een dak boven je hoofd is meer dan vier muren en een plafond. Het geeft je ook een plek in de gemeenschap: ergens waar je welkom bent en waar je kunt zijn wie je bent. In Deventer zorgen we dat iedereen een betaalbaar huis heeft dat bij hun leven past. We maken plekken waar burens elkaar kennen en voor elkaar klaarstaan. Iedereen kan meedoen, ongeacht achtergrond of situatie. Cultuur, sport, onderwijs en zorg zijn voor iedereen toegankelijk. We doen dit niet alleen voor elkaar, maar vooral met elkaar. Samenwerken en vrijwilligerswerk zijn daarom belangrijk. Want Deventer is pas echt sterk als iedereen meedoet en zich gewaardeerd voelt.

1.2.1. Bouwen aan Betaalbaar Wonen

Woningen die meegroeien met je leven - In 2040 moet iedereen in Deventer een betaalbaar huis hebben. We bouwen woningen die passen bij verschillende levens: voor starters en senioren, voor alleenstaanden en grote gezinnen. De woningen zijn energiezuinig en geschikt voor alle levensfasen. Om het tekort aan sociale huurwoningen op te lossen, moet minimaal 30% van alle nieuwe woningen sociale huur worden. In wijken waar de nood het hoogst is, kan dit zelfs 60% zijn. In elke wijk ontstaat zo een gezonde mix van diverse inwoners.

Nieuwe woonvormen voor moderne levens - We maken ruimte voor nieuwe manieren van wonen: vriendenwoningen voor mensen die samen willen wonen, meer-generatie-woningen waar jong en oud elkaar helpen, ouderenhofjes voor senioren die samen oud willen worden, en wooncoöperaties voor wie zelf de regie wil houden. Stadsland kan bijvoorbeeld een nieuwe plek worden voor studenten en jongeren, dicht bij het centrum en op fietsafstand van het station en Saxion. Ook maken we meer ruimte voor woonboten en andere flexibele woonvormen. Bewoners krijgen meer inspraak bij bouwplannen. Zo creëren we wijken waar mensen trots op zijn en met plezier wonen.

Bouwen met en voor de wijken - De gemeente werkt aan 11.000 nieuwe woningen. We combineren verdichting van de stad met behoud van parken en groene ruimte. Grotere dichtheid is nodig, maar moet wel passen in een groene, mooie stad. Op strategische plekken plaatsen we hoogbouw die kwaliteit toevoegt. De PostNL-locatie bij het station kan bijvoorbeeld een wijk worden met starterswoningen en werkplaatsen. Leegstaande gebouwen krijgen een tweede leven als woningen of voorzieningen voor de buurt.

1.2.2. Iedereen Doet Mee

Wijken die samenbrengen - Volt wil van Deventer een stad maken waar je je burens kent en waar mensen voor elkaar klaarstaan. We investeren in wijk-, buurt- en dorpscentra waar altijd iets te doen is en waar de buurt zelf de regie heeft. Reparatiecafés en deelplatforms krijgen hier hun plek. Eenzaamheid pakken we aan door plekken te maken waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, ongeacht achtergrond.

Bestaanszekerheid en meedoen - Iedereen verdient kansen. Mensen met psychische problemen, verslavingen of ouderen zijn kwetsbaar voor eenzaamheid en uitsluiting. Ook mensen met taalachterstand of die niet goed kunnen lezen, staan op achterstand. Wij pakken dit actief aan. Door te zorgen voor basiszekerheid en een dak boven het hoofd, kan

iedereen bijdragen aan de gemeenschap. We werken samen met zorgverleners, culturele organisaties, wijken, scholen en lokale bedrijven. We helpen iedereen om basis Nederlands te leren lezen en spreken. Maar het gaat verder dan taallessen: het gaat om erbij horen en het beste uit mensen halen. Want iedereen telt.

Welkom en thuis in één jaar - Nieuwkomers in Deventer krijgen meer dan alleen opvang. We starten intensieve trajecten met taallessen, werkbegeleiding, hulp bij ondernemen en mentorschap. Lokale bedrijven, sportverenigingen en culturele organisaties helpen mee. Initiatieven als de asielzoekersschool krijgen extra steun. Ons doel: binnen één jaar heeft elke nieuwkomer perspectief op werk of opleiding en voelt zich thuis in Deventer. Waar nodig maken we tijdelijke woonplekken waar integratie en onderlinge steun vanzelf ontstaan.

1.2.3. Cultuur en Sport Brengen Ons Samen

Van Burgerweeshuis tot Moskee: ruimte voor diversiteit - Iedereen ervaart cultuur op zijn eigen manier. Daarom streven we naar veel verschillende voorzieningen. Het Burgerweeshuis is voor andere Deventenaren dan de Schouwburg, Mimik, De Boreel, de moskee of de Adelaarshorst. Alle culturen mogen er zijn en krijgen hun platform. De gemeente helpt bij het vinden van locaties, regelgeving en financiering. De betrokkenen zetten zich ook zelf in, financieel en door vrijwilligerswerk. Want we doen dit met en voor elkaar. De gemeente ondersteunt actief evenementen van de LHBTI+, neurodiverse en andere gemeenschappen die bijdragen aan de diversiteit van de stad. Op hun feest- of gedenkdagen laat Deventer zien dat zij erbij horen, bijvoorbeeld door hun vlag te hijsen. Ook de pleinen van Deventer moeten deze diversiteit tonen. De Brink moet anders aanvoelen dan het Grote Kerkhof, de Nieuwmarkt of de Stromarkt.

Cultuur die iedereen kan bereiken - Cultuur moet voor iedereen toegankelijk zijn: betaalbare en fysiek toegankelijke repetitieruimtes, workshops, muzieklessen en subsidies voor culturele activiteiten. Iedereen moet mee kunnen doen, want cultuur verbindt mensen en helpt je ontwikkelen. Cultuur- en muzieklocaties komen in alle wijken en dorpen. Via een centraal aanspreekpunt zijn voorzieningen makkelijk te vinden. We zetten ons in voor diverse voorzieningen en meer cultuuronderwijs.

Bewegen, verbinden, gezond blijven - Sport verbindt mensen in wijken en is goed voor je lichaam en geest. We investeren in goed bereikbare sportvoorzieningen in elke wijk. Met subsidies voor zwemlessen en sportprogramma's voor ouderen en jongeren maken we sporten voor iedereen mogelijk. We brengen schoolzwemmen terug, omdat in Nederland iedereen moet kunnen zwemmen. We houden stedelijke sportvoorzieningen zoals het GAE-stadion, atletiekbanen en zwembaden in Borgele en de Scheg.

1.2.4. Gezond opgroeien en ontwikkelen

Eerder erbij, minder ingrijpen - Voorkomen is beter dan genezen. We ontwikkelen programma's voor gezonde voeding, beweging, sociale verbinding en mentale gezondheid die problemen voorkomen. De mentale gezondheid van jongeren verdient extra aandacht. Driekwart van alle psychische problemen begint voor je 25e. Daarom krijgen jongeren tot 25 jaar laagdrempelig toegang tot mentale hulp. Inlooppreekuren, telefonische hulplijnen en lotgenotencontact maken hulp voor iedereen bereikbaar zonder lange wachttijden. We

bouwen voort op "Vriendendiensten" om mantelzorg te verlichten en eenzaamheid aan te pakken. Teams van zorgprofessionals, maatschappelijk werkers en vrijwilligers helpen mensen in gemeenschapscentra in wijken en dorpen. Door te investeren in preventie besparen we later op zware zorg.

Onderwijs dat het beste uit je haalt - Elk kind heeft recht op goed onderwijs dat bij hen past, ongeacht achtergrond of capaciteiten. Samen met scholen kijken we wat nodig is om alle leerlingen goed les te geven. Zo zorgen we ervoor dat het beste uit iedere leerling wordt gehaald. We stimuleren samenwerking tussen scholen, sportclubs en zorgaanbieders. Aandacht voor de kwaliteit van schoolgebouwen, faciliteiten, gezond eten en sociale veiligheid zorgt dat school een gezonde omgeving is. Gratis gezonde schoolmaaltijden helpen kinderen fysiek en mentaal gezonder te worden.

1.3. Innovatie en duurzaamheid - Deventer op de wereldkaart

Wij bouwen aan een Deventer dat bekend staat als een stad met bloeiende startups en duurzame bedrijven. We maken oude panden geschikt voor moderne werkplekken. Inwoners, bedrijven en gemeente werken samen aan een groene en circulaire economie. Deventer werkt ook samen met andere Europese steden om van elkaar te leren en subsidies binnen te halen.

1.3.1. Startup paradijs van Oost-Nederland

Creatieve hubs waar dromen uitkomen - Deventer wordt het startup-paradijs van Oost-Nederland. Leegstaande panden in en rond het centrum worden moderne, betaalbare werkplekken. Het oude gasbedrijf terrein bruist al van techstartups. Ook voormalige fabrieken, haventerreinen en kantoren worden broedplaatsen waar ondernemers, kunstenaars en ontwerpers samenkomen. Succesvolle bedrijven helpen mee te betalen voor ruimte voor nieuwkomers. We bouwen multifunctioneel, zoals 'de Kop' in het havengebied, waar wonen en werken bij elkaar komen.

Lokale markten en jong talent - Op de Brink, het Grote Kerkhof en in leegstaande winkels komen maandelijks 'Deventer Maakt Het'-markten. Hier vertellen lokale producenten hun verhaal, van ambachtelijk bier tot duurzame kleding. We helpen kleine, biologische en duurzame makers door ze dit podium te bieden. Scholen en bedrijven werken nauwer samen voor stage- en leerwerkplekken. Door betaalbare woningen en culturele voorzieningen voor jongeren te maken, blijven zij in Deventer. Zo houden bedrijven toegang tot jong talent.

Samenwerking met ondernemend Deventer - We zoeken actief contact met ondernemers en de Deventer Economic Board. Samen bouwen we aan een stad met ruimte voor werknemers. We verwachten dat werkgevers meewerken aan duurzame en circulaire doelen. De bedrijvenlocatie bij de A1 krijgt een groene focus. Bestaande bedrijven, zoals het Plus-distributiecentrum, worden geschikt gemaakt voor deze verandering. We onderzoeken of deze plek een logistieke hub kan worden voor de binnenstad, waar mogelijk samen met Apeldoorn en Zutphen.

Korte ketens en stadslandbouw - Deventer stimuleert voedselproductie dichtbij huis. Braakliggende stukken grond worden buurtmoestuinen en kleine stadsboerderijen. Duurzame boeren uit de regio leveren voedsel aan scholen, zorginstellingen en gemeentelijke evenementen. We maken directe verkoop van boer naar inwoner makkelijker via afhaalpunten in de wijken. Korte ketens betekenen minder voedselverspilling, een sterkere lokale economie en gezonder, duurzaam eten voor iedereen. Ook op de 'Deventer Maakt Het'-markten krijgen lokale voedselmakers een podium.

1.3.2. Circulaire pionier op weg naar 2040

Op naar duurzaam ondernemerschap - In 2040 zijn de meeste bedrijven energieneutraal en circulair. Circulaire bedrijven krijgen voorrang bij gemeentelijke opdrachten. We stimuleren bedrijven om producten te maken die je kunt repareren. Tegelijk koppelen we hen aan Europese subsidies zoals InvestEU. Op gemeentegrond worden geen nieuwe grootschalige, niet-duurzame bedrijven meer toegestaan. Bestaande vergunningen worden binnen 10 jaar afgebouwd. De gemeente geeft zelf het voorbeeld door lokaal, duurzaam en recyclebaar in te kopen, van kantoorspullen tot straatmeubilair. Bedrijven die in de openbare ruimte werken, moeten dezelfde normen volgen.

Circulaire projecten in de praktijk - We maken circulariteit concreet met pilotprojecten. Gemeentelijke gebouwen renoveren we met hergebruikte en biologische materialen. We maken een materiaalbank waar bouwmaterialen uit gesloopte gebouwen worden bewaard voor hergebruik. Reparatiecafés in elke wijk krijgen ondersteuning om producten langer mee te laten gaan. We helpen platforms voor het delen van spullen, gereedschap en vervoer. Nieuwe wijken worden vanaf de start circulair gebouwd, met woningen die mee kunnen groeien. Deze projecten inspireren de hele regio.

Bouwstenen van de circulaire economie

We zorgen dat afval van het ene bedrijf grondstof wordt voor het andere. Het bedrijventerrein aan de A1 wordt een proeftuin waar bedrijven samen afval, energie en kennis delen. We helpen circulaire ondernemers met advies over productontwerp en materialen. Samen met scholen ontwikkelen we opleidingen voor circulaire vaardigheden, van reparatie tot hergebruik. Hiermee maken we Deventer aantrekkelijk voor toekomstgerichte bedrijven.

1.3.3. Stad en regio sterker samen

Stad-dorp integratie als model - Wijken en dorpen maken samen met de gemeente plannen voor toerisme, onderhoud en vernieuwing. Stad en dorp delen hun kennis en helpen elkaar. Dorpen, wijken en buurten moeten zich kunnen ontwikkelen met respect voor hun eigen karakter. Zo werken we ook samen met buurgemeenten Raalte, Olst-Wijhe, Rijssen-Holtten, Voorst en Lochem. De hele regio profiteert van evenementen en toeristen. Door slimme spreiding van hotels en parkeerplekken, laten we toeristen zien hoe mooi Deventer en omgeving is, zonder dat de stad overlopen raakt. We worden een voorbeeld voor andere gemeenten.

Regionale Economische Samenwerking - Deventer wordt sterker door samen te werken met de Stedendriehoek. We werken aan gezamenlijke logistieke oplossingen die

verkeersdrukke verminderen. Samen met Apeldoorn en Zutphen onderzoeken we een regionale markt voor hergebruikte materialen. We organiseren netwerkbijeenkomsten en innovatieprogramma's waar bedrijven uit de regio elkaar ontmoeten. Door als regio op te trekken, hebben we meer invloed bij provincies en Rijk en maken we van Oost-Nederland een economische trekpleister.

1.3.4. Europese ambassadeur met wereldwijde impact

Europese Netwerken en Financiering - Deventer werkt actief samen met steden in België, Duitsland en andere EU-landen. Door deel te nemen aan Europese netwerken zoals het Covenant of Mayors en Interreg Europe, halen we extra geld binnen voor vernieuwende projecten. We informeren inwoners en ondernemers over EU-subsidies waar zij van profiteren. De EU-vlag hangt bij gemeentelijke gebouwen als teken van onze Europese betrokkenheid. Zo versterken we Deventer financieel en dragen we bij aan Europese duurzaamheidsdoelen.

Leren van Europese Voorbeelden - Onze ambtenaren en raadsleden gaan naar Europese conferenties om nieuwe ideeën op te halen over slimme steden, duurzaam vervoer en burgerparticipatie. We leren van de 15-minutenstad uit Parijs, groene wijken uit Kopenhagen en digitale democratie uit Estland. Deze kennis passen we toe in Deventer. Andersom delen we onze eigen ervaringen via Volt met andere steden. We breiden het aantal zustersteden uit (nu Arnsberg in Duitsland, Sibiu in Roemenië en Tartu in Estland) en werken intensiever samen.

Deventer als Inspiratiebron - We organiseren jaarlijkse 'Deventer Goes Europe'-missies waar ondernemers, studenten en bestuurders ervaringen uitwisselen met internationale collega's. Dit leidt tot concrete projecten zoals waterstofinitiatieven en culturele festivals. Ook organiseren we jaarlijkse duurzaamheidsconferenties waar steden kennis delen over circulaire economie en energietransitie. Delegaties uit heel Europa komen naar Deventer om te leren van onze aanpak. Door onze successen te delen en te blijven leren, wordt Deventer een Europese koploper.

1.4. Samen de Toekomst Bouwen

Deze transformatie realiseren we samen met elke inwoner, ondernemer en organisatie. We starten in 2026 met concrete acties: transformatie van een leegstaand pand tot innovatiecentrum, ombouwen van een buurt naar energieneutraliteit en verbinding met de volgende Europese zusterstad. Stap voor stap bouwen we aan een Deventer dat klaar is voor de toekomst en trots zijn plek inneemt op de wereldkaart.

De toekomst begint vandaag. Jouw stem, jouw ideeën, jouw energie - daar bouwen we Deventer 2040 mee. Dit plan maken we samen. In jouw straat, in jouw buurt. Door iedereen te betrekken, maken we van onze stad een plaats waar iedereen zich thuis voelt, waar innovatie en duurzaamheid samengaan, en waar de toekomst begint. Samen maken we Deventer groener, veiliger en slimmer.

Doe je mee? ☀️

2. Lokaal Handelen, Wereldwijd Denken

2.1. Sterker Samen: Van Buurt tot Europa

2.1.1. Europese Inspiratie voor Lokale Oplossingen

Veel uitdagingen die je ervaart in jouw buurt - of het nu in Deventer, Diepenveen, Bathmen, Schalkhaar of Lettele is - zijn niet uniek voor onze gemeente. Deze thema's leven ook in Raalte, Gorssel, heel Overijssel, Nederland en zelfs wereldwijd. Volt ziet die samenhang en kiest bewust voor samenwerking om tot de beste oplossingen te komen. Oplossingen die lokaal werken, maar ook doorwerken en bijdragen aan verbeteringen op alle niveaus. Als Europese beweging met leden in heel Europa, zit samenwerking over grenzen heen in ons DNA. In de gemeenteraad van Deventer brengen we dit in praktijk door te luisteren naar inwoners van onze buurgemeenten Raalte, Olst-Wijhe, Rijssen-Holten, Voorst en Lochem. Ook doen we ideeën op via onze connecties met gemeentes in heel Europa. Zo weten we zeker dat we er samen beter van worden.

2.1.2. Idealistisch én Praktisch

Om de huidige verdeeldheid in de samenleving te doorbreken, moeten alle stemmen gehoord worden. Of je nu rijk of arm bent, woningzoekend of huurder, hoogopgeleid of zonder diploma - Volt roept iedereen op om samen te werken aan een betere toekomst. We bieden de kansen om dat te doen. Is dat idealistisch? Jazeker! Maar het levert ook concrete resultaten op. Oude en nieuwe uitdagingen pakken we alleen effectief aan als we de handen ineenslaan.

2.2. Concreet aan de slag

De komende twee jaar zetten we vier doorbraken in werking: We lanceren het MijnDeventer-platform voor digitale participatie, we zetten geïntegreerde zorgteams voor jongeren op, we normaliseren energieneutrale bouw en leggen de basis onder een aantrekkelijker gemeente voor mens en onderneming. Deze projecten zijn het fundament waarop we verder bouwen richting het Deventer van 2040. De eerste 100 dagen starten we met concrete verbeteringen die je snel zult merken. Daarop bouwen we verder.

2.2.1. De eerste 100 dagen zichtbaar

Toegankelijke voor ieder - In het eerste jaar breiden we het burgerberaad uit voor belangrijke beslissingen. We zorgen voor toegankelijke online en papieren communicatie op een voor iedereen begrijpelijk niveau (B2 leesniveau) voor alle gemeentelijke zaken. We starten met een pilot voor het MijnDeventer-platform. Ook realiseren we vijf nieuwe, toegankelijke openbare toiletten op handige plekken in de stad, voor meer inclusieve openbare ruimte.

Aandacht voor onze jongeren - Voortbouwend op Vriendendiensten gaan we werken aan het opzetten van geïntegreerde laagdrempelige zorgteams voor jongeren in alle wijken.

Energieneutraliteit is de norm – Energieneutrale nieuwbouw maken we de norm in Deventer. Om energie neutraliteit in bestaande buurten in actie te zien, starten we met

het ombouwen van één buurt naar energieneutraliteit. Welke buurt dat gaat worden, gaan we bepalen aan de hand van een wedstrijd tussen de buurten.

3-30-300 regel voor groen - We voeren de 3-30-300 regel voor groen in: vanuit elk huishouden moeten minimaal 3 bomen zichtbaar zijn, 30% van de wijk moet groen zijn, en binnen 300 meter moet een park bereikbaar zijn. Daarmee is de vergroening nog geen realiteit voor elke woning in de gemeente Deventer, maar wel uitgangspunt voor beleid en uitvoering.

Plaats voor Creatief ondernemen - We transformeren een leegstaand pand tot creatieve hub, een plek waar kunstenaars en jonge ondernemers kunnen werken en ontmoeten. We gaan de contacten met Europese steden intensiveren om van en met elkaar te leren. Daartoe gaan we werken aan de uitbreiding van het aantal zustersteden in Europa.

Deze eerste stappen leggen de basis voor de verbeteringen die volgen.

2.2.2. Binnen twee jaar starten

Op strategische locaties zoals de PostNL-locatie naast het station, starten we met woningbouw. We transformeren dat terrein naar stedelijke starterswoningen met werkplaatsen. We spreiden cultuurlocaties over de wijken uit en werken aan slimme mobiliteitsoplossingen. We starten onderzoek naar de mogelijkheid voor een tram in Deventer. Het moet voor iedereen makkelijker en leuker worden om je door Deventer te verplaatsen.

Ook op de digitale snelweg gaan we het voor jou makkelijker maken om alle diensten en activiteiten van de Gemeente te bereiken. Met het MijnDeventer-platform bouwen we aan een inclusieve digitale gemeenschap. Een MijnDeventer-App op je telefoon laat je bijvoorbeeld melden wanneer de weg kapot is. Ook kun je via die app je vergunningaanvraag doen en volgen en raadsvergaderingen bijwonen. Na uitrol van de zorgteams voor jongeren, gaan we verder met het opzetten van laagdrempelige zorgteams voor ouderen en mensen met fysieke of mentale uitdagingen.

2.2.3. Op weg naar morgen

Onze ambitie strekt zich uit tot 2040 en verder:

- Integrale stad-dorp ontwikkeling waarin alle kernen optimaal verbonden zijn.
- Duurzame en biologische landbouw in het gehele buitengebied.
- Deventer als modelstad met internationale uitstraling, die andere gemeenten inspireert.

3. Betrokken, groen en slim

Deventer wordt een stad waar jij écht iets te zeggen hebt. Waar je kinderen veilig buiten spelen tussen het groen. Waar technologie jouw leven makkelijker maakt, niet ingewikkelder. En waar we samen zorgen voor schone energie, goede bereikbaarheid en een leefbare toekomst. In deze beleidslijn lees je hoe we dat concreet gaan doen. We geven je échte zeggenschap bij belangrijke besluiten via burgerberaden en wijkbudgetten. We maken Deventer groener met meer bomen, parken en autoluwe straten waar ontmoeting centraal staat. We investeren in slimme technologie die op de achtergrond werkt: van verkeerslichten die zich aanpassen tot een app waarmee je binnen twee minuten een vergunning aanvraagt. Samen bouwen we aan wijken die hun eigen energie opwekken, aan openbaar vervoer dat overal komt, en aan een binnenstad waar je graag verblijft. Dit plan ontstaat niet in vergaderzalen, maar in jouw straat. Want Deventer, dat zijn wij. Klaar om mee te bouwen?

3.1. Zeggenschap voor iedereen

3.1.1. Burgerberaden: Jij zit aan tafel

In het nieuwe Deventer krijg je échte zeggenschap over besluiten die jouw leven raken. We organiseren adviserende burgerberaden waarbij inwoners zoals jij meedenken over belangrijke vraagstukken: nieuwe woonlocaties, parkeren in de stad, zonnepanelen op gemeentelijke gebouwen, of de inrichting van nieuwe speelplekken. Geen besluiten meer over jullie hoofden heen - jullie zitten aan tafel. De leden van de Gemeenteraad komen ten minste twee keer per jaar in de omliggende dorpen om te luisteren. Ook gaan we dorp- en wijkbijkomsten organiseren gericht op concrete lokale vraagstukken en sociale cohesie. Het Deventer klimaatburgerberaad vertaalt de nationale aanbevelingen naar lokale acties. Op korte termijn starten we een burgerberaad met bewoners en ondernemers over een autoluwe en leefbare binnenstad.

3.1.2. Alle informatie binnen handbereik

Vanaf dag één maken we ons sterk om gemeentelijke informatie openbaar en begrijpelijk te maken. Begrotingen, besluiten, vergaderverslagen – toegankelijk via een online platform waar je als inwoner kunt meelesen en meepraten. Gemeentelijke documenten worden op B2-niveau beschikbaar gemaakt zodat iedereen kan meelesen. We ontwikkelen een open datasysteem waarbij jij als burger, ondernemer of journalist zelf analyses kunt maken van gemeentelijk beleid. Zodat je bijvoorbeeld kunt zien hoeveel een ingreep kost en opbrengt per inwoner of per buurt. Zo kunnen we allemaal meehelpen en meedenken om de te verwachten afname van middelen, in het zogenaamde ravijnjaar, voor de hele gemeente in goede banen te leiden. Want de gemeente, dat zijn wij.

3.1.3. Wijkbudgetten: Jouw ideeën, jouw buurt

Dit plan realiseert zich niet in vergaderzalen, maar in jouw straat, jouw buurt, jouw leven. We gaan in 2026 verder bouwen aan wijkteams die rechtstreeks samenwerken met bewoners bij de ontwikkeling van hun leefomgeving. Elk wijkteam krijgt een eigen budget voor initiatieven die door bewoners worden voorgesteld en uitgevoerd.

3.2. Groen, veilig en leefbaar

3.2.1. De 3-30-300 regel: Groen op elke hoek

Deventer omarmt de internationale 3-30-300 regel voor stedelijk groen: vanuit elk huishouden moeten minimaal 3 bomen zichtbaar zijn, 30% van de wijk moet groen zijn, en binnen 300 meter moet een park bereikbaar zijn. Onze wijken worden groener dan ooit: meer bomen voor schaduw tijdens hete zomers, waterpleinen die spelruimte combineren met verkoeling en regenopvang, en groene corridors die verschillende wijken verbinden, zorgen voor grotere biodiversiteit en natuur de stad inbrengen. We starten met groene daken op parkeergarages, meer groen in passages zoals de Smidsgang en waterafvoer geïntegreerd met ecologische zones in bijvoorbeeld de middenberm van de Ceintuurbaan. Waar mogelijk worden de bewoners gefaciliteerd om het groen zelf in beheer te nemen. We zetten breed in op woonerven en verkeersarme gebieden in onze wijken. Stel je voor: straten waar je kinderen veilig kunnen fietsen en voetballen, waar burens elkaar ontmoeten op bankjes tussen het groen, en waar de auto te gast is in plaats van de baas. We realiseren dit door bestaande wegen om te vormen tot leef-straten met speelruimte, groen en ontmoetingsplekken. Alle wegen binnen de bebouwde kom, waar de fiets de weg deelt met de auto, worden 30 km/u wegen.

3.2.2. Een binnenstad om te verblijven

Minder auto's op straat, in het centrum van Deventer, betekent meer ruimte voor terrassen, groenvoorzieningen, evenementen en wandelende bezoekers. IJselfront en binnenstad worden één. We breiden Park & Ride voorzieningen uit, zodat bezoekers gemakkelijk kunnen overstappen op (huur)fiets of openbaar vervoer. Samen met ondernemers kijken we hoe de binnenstad optimaal bereikbaar blijft voor bezoek en distributie. Door slimme logistieke hubs en parkeergarages aan de centrum- en stadsrand maken we Deventer beter bereikbaar. Het resultaat? Een bruisend stadshart waar je graag komt, verblijft, winkelt en uitgaat.

3.2.3. Samen maken we het veilig

In de Deventer wijken en dorpen moet iedereen zich welkom en veilig voelen. Veiligheid begint bij een leefbare omgeving. Dit bereiken we door de wijkbewoners actief te betrekken bij identificeren en verhelpen van onveilige plekken. De wijken worden gefaciliteerd om bijvoorbeeld betere verlichting of overzichtelijke inrichting van openbare ruimtes zelf op te pakken. In de wijk- en dorpscentra komen veiligheidshubs waar gemeente, politie, stadswacht, EHBO en basis-GGZ op vaste momenten voor de burgers klaarstaan. Op deze plekken is ook een aanspreekpunt voor discriminatie en de LHBTI+ gemeenschap. Deze diensten zijn zo herkenbaar en benaderbaar in de wijken zodat direct actie kan worden ondernomen.

3.3. Digitaal gemak, menselijke maat

3.3.1. Slimme systemen op de achtergrond

Deventer wordt een slimme gemeente met de menselijke maat als uitgangspunt. We implementeren op meer plekken slimme verkeerslichten die zich aanpassen aan verkeersdrukke en luchtkwaliteit en fietsers en voetgangers voorrang geven. De systemen die real-time informatie over openbaar vervoer bieden worden verder verbeterd. Technologie werkt op de achtergrond om jouw leven soepeler te laten verlopen met de nodige aandacht voor de veiligheid van jouw en onze gegevens. We streven ernaar dat de

gebruikte ICT systemen Europees en Open Source zijn zodat ze veilig en toekomstbestendig zijn.

3.3.2. MijnDeventer: Alles regelen vanaf je bank

Onze nieuwe 'MijnDeventer-App' wordt jouw digitale toegangspoort tot alle gemeentelijke diensten. Via deze app kun je straks een uitkering of vergunning aanvragen, afval of kapotte straatverlichting melden, of meedoen aan de burgerbegroting en je stem laten horen over lokale onderwerpen - het kan allemaal vanuit je luie stoel. Gemeentelijke medewerkers worden getraind om inwoners te helpen bij de overgang naar digitale dienstverlening. Gemeentelijke loketten blijven open voor persoonlijk contact, want een overheid moet echt contact kunnen maken met haar inwoners. Via de App komt ook de eerder genoemde gemeentelijke data beschikbaar. Zo wordt gemeentelijk beleid controleerbaar en krijg jij de informatie die je nodig hebt.

3.4. Duurzaam bereikbaar en energieneutraal

3.4.1. Openbaar vervoer naar elke hoek

We breiden het lokale en regionale openbaar vervoer uit. Voor optimale bereikbaarheid van dorpen en wijken, zijn er meer en flexibelere buslijnen nodig. We gaan onderzoek doen naar de tram of andere innovatieve oplossingen voor mobiliteit. We lobbyen voor treinstation Diepenveen en verbeterde OV/spoor verbinding met Bathmen. Voor mensen met lage inkomens wordt het lokale openbaar vervoer gratis. Wanneer we de vervoersbehoefte grotendeels kunnen voorzien door verbeteringen in het OV, zijn er geen ingrijpende verkeerinfrastructuur projecten als een 3^e IJsselbrug nodig voor een goed bereikbaar Deventer.

3.4.2. Jouw wijk wekt zijn eigen energie op

Deventer moet een energie pilot stad worden waar geëxperimenteerd kan worden met nieuwe vormen van energiesystemen, warmtenetten, waterstof of buurtwindmolens en andere manieren waarop wijken energie kunnen delen. Energieoplossingen moeten vooral lokaal gevonden worden. We stimuleren zonnepanelen op bedrijfs- en publieke gebouwen. Slimme energiehubbs voorkomen dat het elektriciteitsnet overbelast raakt. In nieuwe woonwijken streven we naar energieneutraliteit: tenminste evenveel energie opwekken als verbruiken. Nieuwe woningen krijgen standaard zonnepanelen, optimale isolatie en slimme energiesystemen die overtollige energie opslaan en delen. Bestaande koop- en huurwoningen worden beter voorbereid op hittegolven met schaduw en koeling en ondersteund bij verduurzaming. Voor alle bestaande wijken en de omliggende dorpen gaan we, samen met de inwoners, actieplannen maken hoe die energieneutraal en klimaatbestendig te maken.

4. Wonen, Cohesie en Inclusie

Een dak voor iedereen betekent meer dan alleen bescherming tegen regen en wind. Het is ook een mentaal dak: een gemeenschap waar je bij hoort, waar je je thuis voelt en waar je kunt zijn wie je bent. In Deventer bouwt iedereen mee aan deze gemeenschap. We zorgen dat iedereen een betaalbaar thuis heeft dat past bij hun levensfase. We creëren plekken waar burens elkaar kennen en voor elkaar klaarstaan. We vieren onze diversiteit door ruimte te maken voor alle culturen, achtergronden en levenswijzen. En we bouwen samen aan een stad waar kwalitatief onderwijs en toegankelijke zorg iedereen helpen om het beste uit zichzelf te halen. Wonen, inclusie, cultuur, sport, zorg en onderwijs brengen we samen. Want deze thema's versterken elkaar: een betaalbaar huis geeft rust, wijk-, buurt- en dorpscentra verbinden mensen, cultuur en sport brengen diversiteit samen, en goede zorg en onderwijs zorgen dat niemand achterblijft. Door demografie centraal te stellen in onze ruimtelijke keuzes bouwen we een Deventer waar ook over 30 jaar nog iedereen een plek heeft. Vrijwilligerswerk en samenwerking zijn hierbij essentieel. We doen dit niet alleen voor elkaar, maar vooral met elkaar. Want Deventer is pas sterk als iedereen meedoet, bijdraagt en zich gewaardeerd voelt.

4.1. Bouwen aan betaalbaar wonen

4.1.1. Woningen die meegroeien met je leven

Volt Deventer streeft ernaar dat rond 2040 iedereen in Deventer een betaalbaar dak boven het hoofd heeft. We leggen de nadruk op levensloopgeschikte, energiezuinige woningen die passen bij alle levensfasen: van starter tot senior, van alleenstaande tot groot of meer-ouder gezin. We moeten het mogelijk maken dat mensen binnen hun eigen wijk kunnen doorverhuizen als hun leven verandert. Wat we bouwen moet passen bij de actuele vraag en de prognose voor de ontwikkeling van de bevolking de komende 30 jaar. Om het tekort aan sociale huurwoningen in te lopen moet de komende jaren minstens 30% van alle nieuwe woningen in een wijk, sociale huurwoning worden. In wijken met de grootste nood kan dit aandeel oplopen naar 60%. Elke wijk krijgt een gezonde mix van verschillende bewoners, wat de sociale cohesie versterkt.

4.1.2. Nieuwe woonvormen voor moderne levens

We omarmen nieuwe woonvormen die bij jouw levensstijl passen: vriendenwoningen voor mensen die samen willen wonen, meer-generatie-woningen waar jong en oud elkaar versterken, ouderenhofjes voor senioren die samen oud willen worden, en wooncoöperaties voor wie zelf de regie wil houden. Stadsland zou bijvoorbeeld de nieuwe plek voor studenten en jongeren kunnen worden; hun eigen plek, dichtbij het centrum, op 10 minuten fietsen van het station en Saxion. Daarnaast realiseren we flex-woningen die helpen bij tijdelijke leegstand en maken we meer ruimte en mogelijkheden voor woonboten en andere ambulante woonvormen. Door bestaande en nieuwe bewoners eerder te betrekken bij de bouwplannen krijgen zij meer invloed op de beeldkwaliteit en beeldtaal van de te realiseren woningen. We gaan samen met bestaande en nieuwe bewoners wijken creëren waar zij trots op zijn en met plezier wonen.

4.1.3. Bouwen met en voor de wijken

De gemeente werkt aan 11.000 nieuwe woningen in de Gemeentelijke omgevingsvisie. Wij streven naar een slimme combinatie van inbreiden en uitbreiden met behoud van toegang

tot parken en het buitengebied. Grotere dichtheid is nodig om de woondoelen te realiseren maar die moet wel passen binnen een groene, mooie en bruisende stad. De kwaliteit van woningen en openbare ruimte moet een belangrijke maatstaf zijn omdat we samen bouwen aan onze leefomgeving. Door integraal ontwerpen van gebouwen en omgeving kunnen we op strategische plekken hoogbouw plaatsen die kwaliteit toevoegt aan de stad. Een concrete mogelijkheid is de PostNL-locatie naast het station transformeren naar stedelijke starterswoningen met werkplaatsen die tevens als geluidschild fungeren voor de wijk ernaast. Leegstaande gebouwen krijgen een tweede leven als woningen of nuttige voorzieningen voor buurt of wijk.

4.2. Iedereen Doet Mee

4.2.1. Wijken die samenbrengen

Volt streeft ernaar dat Deventer de stad wordt waar je je burens kent en waar iedereen voor elkaar klaarstaat. We investeren in wijk-, buurt- en dorpscentra die echte ontmoetingsplekken worden - niet alleen zalen die je kunt huren, maar levendige plekken waar constant iets gebeurt en de regie bij de wijk ligt. Reparatiecafés, deelplatforms en wijkactiviteiten vinden hier hun plek. Tevens zou dit een logische plek zijn voor een hub voor zorg en veiligheid. Voor en door de mensen uit de wijk. Verbinding en saamhorigheid faciliteren we door te investeren in plekken waar mensen elkaar ontmoeten in al hun diversiteit.

4.2.2. Bestaanszekerheid en meedoen

Elke inwoner verdient kansen. Mensen met psychische of verslavingsproblemen en ouderen zijn kwetsbaar voor eenzaamheid, uitsluiting, dakloosheid en armoedeval. We zien dat eerdere generaties nieuwkomers en oudere generaties Deventenaren door taalachterstand en laaggeletterdheid op achterstand staan. Wij kiezen voor een proactieve aanpak. Door te voorzien in basis bestaanszekerheid en een dak boven het hoofd kan eenieder zijn of haar eigen waarde toevoegen aan de gemeenschap. Door samenwerking met zorgverleners, culturele organisaties, wijkgemeenschappen, educatieve instellingen en lokale ondernemers zorgen we dat iedereen mee kan doen. Om effectief mee te kunnen doen op sociaaleconomisch gebied gaan we iedereen helpen om tenminste in de basis te kunnen lezen en spreken in de lokale voertaal. Dit gaat verder dan taallessen, het gaat om integratie en het beste uit de mensen naar boven brengen, want iedereen telt.

4.2.3. Welkom en thuis in één jaar

Nieuwkomers in Deventer krijgen meer dan alleen opvang. We starten intensieve integratietrajecten die taallessen, werkbegeleiding, ondernemerschap en mentorschap combineren. Lokale bedrijven, sportverenigingen en culturele organisaties zijn actieve partners. Initiatieven als de asielzoekersschool moeten krachtig worden ondersteund. Onze ambitie: binnen één jaar heeft elke nieuwkomer perspectief op werk of opleiding en voelt zich thuis en welkom in Deventer. Waar nodig creëren we tijdelijke woonoplossingen waar integratie en onderlinge steun natuurlijk ontstaan.

4.3. Cultuur en sport brengen ons samen

4.3.1. Van Burgerweeshuis tot Moskee: ruimte voor diversiteit

Omdat iedereen op zijn eigen manier cultuur wil ervaren, streven we naar een grote diversiteit aan voorzieningen en sferen. Het Burgerweeshuis is een podium voor een ander

deel van de Deventenaren dan de Schouwburg, Mimik, De Boreel, de moskee of de Adelaarshorst. Alle culturen mogen er zijn en hun platform hebben. De gemeente faciliteert bij het vinden van de beste locatie en regelgeving en helpt de financiering rond te krijgen. De betrokkenen tonen zelf ook inzet, financieel en via vrijwilligerswerk, en leveren hun bijdrage aan hun voorziening, want we doen dit met en voor elkaar. De gemeente ondersteunt actief evenementen van de LHBTI+, neurodiverse en andere gemeenschappen die bijdragen aan de diversiteit van de stad. Op feest- of gedenkdagen van dergelijke groepen laat Deventer zien dat deze culturen bij de stad horen, door bijvoorbeeld hun kenmerkende vlag te hijsen. Ook de pleinen van Deventer moeten recht doen aan de nagestreefde diversiteit. De sfeer van De Brink moet herkenbaar onderscheidend zijn van die van het Grote Kerkhof, de Nieuwmarkt of de Stromarkt, zelfs tijdens evenementen als de kermis of de boekenmarkt.

4.3.2. Cultuur die iedereen kan bereiken

Cultuurbeleid richt zich op toegankelijkheid: betaalbare en fysiek toegankelijke repetitieruimtes, workshops voor talentontwikkeling, muziekles, subsidies voor culturele activiteiten. Iedereen moet mee kunnen doen omdat cultuur verbindt en helpt ontwikkelen. Gemeentelijke cultuur- en muzieklocaties worden verspreid over de wijken en dorpen. Via een centraal aanspreekpunt voor locaties zijn voorzieningen goed vindbaar. We zetten ons in voor diversiteit van culturele voorzieningen en meer cultuuronderwijs.

4.3.3. Bewegen, verbinden, gezond blijven

Sport zien wij als een bindende factor in onze wijken. Sport en beweging dragen bij aan een betere fysieke en mentale gezondheid. We investeren in een goed bereikbaar en breed aanbod aan sportvoorzieningen en beweegroutes op wijkniveau, passend bij de wijk. Met subsidies voor speciale groepen zoals zwemlessen en beweegprogramma's voor ouderen en jongeren stimuleren we deelname gericht op maatschappelijke deelname en gezondheid. We herintroduceren schoolzwemmen omdat in waterrijk Nederland iedereen moet kunnen zwemmen. We streven naar behoud van stedelijke sportvoorzieningen als het GAE-stadion, atletiekvoorzieningen en zwembaden in Borgele en de Scheg.

4.4. Gezond opgroeien en ontwikkelen

4.4.1. Eerder erbij, minder ingrijpen

Preventie krijgt voorrang bij fysiek en geestelijk welzijn. We ontwikkelen programma's voor gezonde voeding, beweging, sociale cohesie en mentale gezondheid die escalatie voorkomen. De mentale gezondheid van jongeren verdient extra aandacht. Driekwart van alle psychische problemen ontstaan voor het 25e levensjaar. Omdat preventie op termijn kosten-effectiever is dan behandeling krijgen jongeren tot 25 jaar laagdrempelige toegang tot eerstelijns geestelijke gezondheidszorg. Inloopsprekuren, telefonische hulplijnen en lotgenotencontact maken hulp voor iedereen bereikbaar zonder lange wachttijden. We kunnen hierbij voortbouwen op de activiteiten van "Vriendendiensten" om mantelzorg te verlichten en eenzaamheid en andere mentale noden te lenigen. Deze multidisciplinaire teams van zorgprofessionals en maatschappelijk werkers ondersteunen, samen met vrijwilligers, de mensen in de verschillende wijken en dorpen. Door te investeren in preventie besparen we op dure, ingrijpende zorg later.

4.4.2. Onderwijs dat het beste uit je haalt

Elk kind heeft toegang tot optimaal passend onderwijs, ongeacht achtergrond of capaciteiten. Samen met onderwijsorganisaties kijken we wat nodig is voor betere lessen aan diverse leerlingengroepen. Hiermee zorgen we ervoor dat iedere leerling het beste uit zichzelf leert halen. We stimuleren samenwerking tussen scholen, sportclubs en zorgaanbieders op wijk- en gemeenteniveau. Aandacht voor de kwaliteit van schoolgebouwen, schoolfaciliteiten, kwaliteit van aangeboden etenswaren en sociale veiligheid op school zorgt ervoor dat school een overall gezonde omgeving is voor onze kinderen. Gratis gezonde schoolmaaltijden dragen bij aan een fysiek en mentaal gezondere populatie.

5. Deventer op de wereldkaart

In deze beleidslijn integreren we de thema's ondernemerschap, bedrijvigheid, landbouw, economie en Europa. Wij bouwen aan een Deventer dat bekend staat om zijn bloeiende startup-cultuur en innovatieve bedrijven die nieuwe technologieën en duurzame praktijken omarmen. Dit faciliteren we door onder meer oude panden te transformeren in moderne werkruimtes. Ruimte te creëren voor nieuwe vormen van samenwerking tussen inwoners, bedrijven en de overheid, waarbij participatie en co-creatie centraal staan. En de gemeente als een voorloper en voorbeeld op het gebied van circulaire economie en duurzaamheid te laten acteren. Lokale bedrijven en inwoners werken samen aan milieuvriendelijke initiatieven. Er is een sterke focus op circulaire energie en productie.

Voortbouwend op haar historie bouwt Deventer aan strategische samenwerking met andere gelijkgestemde steden en landen. Deventer speelt een actieve rol op het Europese toneel en draagt bij aan de Europese duurzaamheidsdoelstellingen.

5.1. Startup paradijs van Oost-Nederland

5.1.1. Creatieve hubs waar dromen uitkomen

Deventer wordt het startup-paradijs van Oost-Nederland. We transformeren leegstaande panden in en rond het centrum tot moderne, betaalbare co-working spaces en innovatieve werkruimtes. Het oude gasbedrijf terrein bruist al van techstartups, maar ook andere voormalige fabrieken, haventerreinen en kantoren kunnen herrijzen als creatieve broedplaatsen waar kunstenaars, ontwerpers en ondernemers samenkomen. Succesvolle bedrijven op deze locaties co-financieren de beschikbare ruimte voor nieuwkomers zodat er steeds nieuwe startups de mogelijkheid hebben mee te groeien op de dynamiek van deze locaties. We zetten in op multifunctioneel bouwen zoals 'de Kop' in het havengebied en brengen werk-woon combinaties dichterbij elkaar. Dat creëert ruimte voor startende ondernemers en nieuwe economische activiteiten.

5.1.2. Lokale markten en jong talent

Onze Brink, Grote kerkhof en tijdelijk leegstaande winkelpanden worden het toneel voor maandelijkse 'Deventer Maakt Het'-markten waar producenten uit de regio en Stedendriehoek hun verhaal vertellen, van ambachtelijke bieren tot duurzame mode. We stimuleren kleinschalige, regeneratieve, duurzame en biologische producenten van voedsel en gebruiksartikelen door hun dit platform te bieden. We intensiveren samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven door stage- en leerling-plaatsen te stimuleren. In combinatie met betaalbare woonruimte en culturele voorzieningen voor studenten en jongeren, blijven zij in Deventer. Hiermee houden we Deventer aantrekkelijk voor zowel onderwijs als bedrijven en houden bedrijven toegang tot jong talent.

5.1.3. Samenwerking met ondernemend Deventer

We zoeken actief contact met de Deventer ondernemers en bijvoorbeeld de Deventer Economic Board voor economische ontwikkeling. Samen met de Deventer ondernemers werken we aan een stad die ruimte biedt voor hun huidige en toekomstige werknemers. We verwachten van deze werkgevers dat zij zich scharen achter de duurzame en circulaire doelen van de Gemeente en deze ook implementeren in hun eigen bedrijfsvoering. De A1-bedrijfslocatie krijgt een focus op duurzame economie. Reeds gerealiseerde bedrijfscomplexen, zoals het distributiegebouw van de Plus, worden geschikt gemaakt

voor deze transitie. Onderzocht moet worden of deze plek een rol kan spelen in de logistieke hub functie voor de binnenstad, waar mogelijk in combinatie met andere steden in de Stedendriehoek.

5.1.4. Korte ketens en stadslandbouw

Deventer omarmt voedselproductie dichtbij huis. We stimuleren stadslandbouw door stukken braakliggend terrein beschikbaar te stellen voor buurtmoestuinen en kleine stadsboerderijen. Regeneratieve landbouwbedrijven in de regio krijgen voorrang bij gemeentelijke inkoop van voedsel voor scholen, zorginstellingen en gemeentelijke evenementen. We faciliteren directe verkoop van boer tot burger via voedselhubs en afhaalpunten in de wijken. Door korte ketens te ondersteunen verminderen we voedselverspilling, versterken we de lokale economie en maken we gezond, duurzaam voedsel toegankelijker voor alle Deventenaren. De 'Deventer Maakt Het'-markten worden ook het podium voor deze lokale voedselproducenten.

5.2. Circulaire pionier op weg naar 2040

5.2.1. Op naar duurzaam ondernemerschap

Tegen 2040 zijn de meeste sectoren energieneutraal en circulair. We zien dit als een haalbaar doel met concrete tussenstappen. Circulaire bedrijven krijgen voorrang bij gemeentelijke opdrachten. Lokale bedrijven worden zo gestimuleerd producten te ontwerpen en maken die je kunt repareren. Tegelijkertijd koppelen we hen aan Europese partners en subsidies via programma's zoals InvestEU. Op gronden waarvoor de gemeentelijke bestemmingsplannen van toepassing zijn, worden nieuwe grootschalige en/of niet duurzame productie van voedsel en andere producten geweerd en bestaande vergunningen binnen 10 jaar afgebouwd. De gemeente geeft zelf het voorbeeld door waar mogelijk lokaal, recyclebaar en duurzaam in te kopen, of dit nu gaat over de producten in het gemeentehuis of zaken als straatmeubilair en ondergrondse infrastructuur. Derden die in de Deventer openbare ruimte acteren worden aan dezelfde norm onderworpen.

5.2.2. Circulaire projecten in de praktijk

We maken circulariteit concreet door concrete pilotprojecten te starten. Het renoveren van gemeentelijke gebouwen gebeurt met hergebruikte materialen en biobased bouwstoffen. We creëren een materiaalbank waar gesloopte bouwmaterialen worden opgeslagen voor hergebruik. Reparatiecafés in elke wijk krijgen gemeentelijke ondersteuning om de levensduur van producten te verlengen. We stimuleren deelplatforms voor werktuigen, transportmiddelen en andere goederen. Bij nieuwe woonwijken wordt van meet af aan circulair gebouwd, met modulaire woningen die mee kunnen groeien met de bewoners. Deze projecten dienen als inspiratie en blauwdruk voor de hele regio.

5.2.3. Bouwstenen van de circulaire economie

We ontwikkelen een ecosysteem waar reststromen van het ene bedrijf grondstof worden voor het andere. Het bedrijventerrein aan de A1 wordt een proeftuin voor industriële symbiose, waar bedrijven samen afval, energie en kennis delen. We faciliteren kennisnetwerken tussen circulaire ondernemers en ondersteunen hen met advies over productontwerp, materiaalgebruik en verdienmodellen. Samen met het onderwijs ontwikkelen we opleidingen gericht op circulaire vaardigheden, van reparatie tot

refurbishment. Door deze bouwstenen te leggen, maken we van Deventer een aantrekkelijke vestigingsplaats voor bedrijven die klaar zijn voor de toekomst.

5.3. Stad en regio sterker samen

5.3.1. Stad-dorp integratie als model

Wijken en dorpskernen ontwikkelen samen met de Gemeente Deventer een integrale aanpak voor zaken als toerisme, onderhoud, beheer en vernieuwing. Stad en dorpen delen hun kennis en ervaring en faciliteren elkaar waar nodig, zodat de dorpen en wijken binnen de gemeente zich kunnen ontwikkelen met respect voor hun eigen karakter. Die kennis en ervaring delen we ook met onze buurgemeenten Raalte, Olst-Wijhe, Rijssen-Holtten, Voorst en Lochem. Want delen van kennis vermenigvuldigt deze. De hele gemeente en regio moeten kunnen meedoen en profijt hebben van de evenementen die toeristen trekken. Door slimme spreiding van bijvoorbeeld overnachtingsmogelijkheden en inzet van evenement gebonden OV en parkeervoorzieningen, kunnen we heel verschillende groepen toeristen laten zien hoe mooi en divers Deventer en haar omgeving is zonder dat de stad zich overgenomen voelt door de toerist. We maken Deventer een model voor andere gemeenten die worstelen met deze balans.

5.3.2. Regionale economische samenwerking

De economische kracht van Deventer versterken we door slimme samenwerking met de Stedendriehoek. We werken aan gezamenlijke logistieke oplossingen die verkeersdrukke verminderen en efficiency verhogen. Samen met Apeldoorn en Zutphen onderzoeken we mogelijkheden voor een regionale circulaire grondstoffenmarkt. Kennisuitwisseling tussen bedrijven in de regio stimuleren we door gezamenlijke netwerkbijeenkomsten en innovatieprogramma's. Door als regio op te trekken versterken we onze onderhandelingspositie richting provincies en Rijk en maken we van Oost-Nederland een economische magneet.

5.4. Europese ambassadeur met wereldwijde impact

5.4.1. Europese netwerken en financiering

Deventer kijkt verder dan de gemeentegrenzen. We werken actief samen met partnersteden in België, Duitsland en andere EU-landen. Door deelname aan Europese netwerken zoals het Covenant of Mayors en Interreg Europe brengen we extra financiering binnen voor innovatieve projecten die onze stad vooruit helpen. We informeren inwoners en ondernemers actief over EU-subsidies zoals InvestEU waar zij, als Deventenaar, van kunnen profiteren. De EU-vlag wappert op gemeentelijke gebouwen als teken van onze actieve Europese betrokkenheid. Door deze strategische inzet versterken we niet alleen Deventer's financiële positie, maar dragen we ook bij aan de Europese duurzaamheidsdoelstellingen.

5.4.2. Leren van Europese voorbeelden

Onze ambtenaren en raadsleden nemen deel aan Europese conferenties waar ze de nieuwste inzichten ophalen over slimme steden, duurzame mobiliteit en burgerparticipatie. We leren van 15-minutenstad concepten uit Parijs, duurzame wijken van Kopenhagen en digitale democratie-experimenten uit Estland. Deze kennis vertalen we naar de Deventer context en implementeren we in concrete projecten. Andersom delen we onze eigen ervaringen via onze Volt collega's met partnersteden. We gaan de contacten

met Europese steden intensiveren door het aantal zustersteden (nu Arnsberg in Duitsland, Sibiu in Roemenië en Tartu in Estland) uit te breiden en de samenwerking te verdiepen.

5.4.3. Deventer als inspiratiebron

We organiseren jaarlijkse 'Deventer Goes Europe'-missies waarbij ondernemers, studenten en bestuurders ervaringen delen met internationale collega's. Deze leiden tot concrete samenwerkingsprojecten: van gezamenlijke waterstofinitiatieven tot culturele festivals. Daarnaast hosten we jaarlijkse internationale duurzaamheidsconferenties waar steden kennis uitwisselen over circulaire economie, energietransitie en participatieve democratie. Delegaties uit heel Europa komen naar Deventer om te leren van onze aanpak op het gebied van herbestemming van historische panden, integratie van startups en burgerparticipatie. Door onze successen te delen en te blijven leren van anderen, versterken we Deventer's positie als Europese voorloper.

Nawoord

Wij kunnen ons goed voorstellen dat u enthousiast bent geworden na het lezen van onze plannen. Om onze, en nu ook uw, plannen meer kans van slagen te geven kunt u [hier lid worden](#) van de Europese beweging Volt. Ook kunt u een [financiële bijdrage doen](#) om het verder delen en realiseren van deze plannen te ondersteunen. U, uw kinderen en kleinkinderen zullen u dankbaar zijn! En wij ook 😊!

Voorgaand programma is geschreven in lijn met de waarden en het beleid van Volt Europa en Volt Nederland die zijn vastgelegd in het Manifesto (zie Annex A in de [2018 versie](#) van de statuten van Volt Europa), de [Policy Portfolio](#) (beleidsportefeuille) en [Hoofdlijnen van beleid](#). De vertaalslag van deze waarden en beleid naar de Deventer situatie is de verantwoordelijkheid van het programma team Volt Deventer (Alexander Boelen, Bas van Wel, Eugene Gvozdetsky en Paul Kotvis) en uitgevoerd in opdracht van het kernteam Volt Deventer (Thomas van der Meer, Linda Korendijk - van Winkoop, Mark Huizingh en Alexander Boelen). Dit programma is tevens leidraad voor de te kiezen vertegenwoordigers van Volt in de Deventer Gemeenteraad en de basis voor het Volt Deventer beleid voor de komende jaren.

Voor vragen of opmerkingen ten aanzien van dit document of [activiteiten van Volt](#) in en om Deventer, kunt u een [e-mail sturen naar het kernteam](#) Volt Deventer.

Index

30 km/u zone	6, 15	de Scheg	8, 19
3-30-300 regel.....	5, 13, 15	deelplatform	7, 18, 22
3 ^e IJsselbrug.....	6, 16	demografie	1, 17
A1-bedrijfslocatie.....	21	Deventer 2040	2, 11, 12
Adelaarshorst	8, 19	Deventer Economic Board	9, 21
afvalbeheer	1	'Deventer Goes Europe'-missie	11, 24
alleenstaande	7	'Deventer Maakt Het'-markt... 9, 10, 21, 22	
ambulante woonvorm	17	Diepenveen.....	12
Apeldoorn.....	9, 11, 23	Diepenveen station.....	6, 16
Arnsberg	11, 24	digitale dienst	1, 5, 16
asielzoekersschool.....	8, 18	digitale snelweg.....	13
atletiekbaan	8	diversiteit.....	1, 8, 17, 18, 19
auto te gast	6, 15	Duitsland	11, 23, 24
autoluw	5, 14	duurzaam	1
B2 leesniveau.....	12	duurzaam bedrijf	9, 10
basis-GGZ.....	6, 15	duurzaam ondernemerschap.....	10, 22
basiszekerheid	7	duurzaam vervoer.....	11
Bathmen	12, 16	duurzaamheid	1, 2, 5, 9, 11, 21
bedrijvigheid	1	duurzame economie.....	1
begrijpelijke taal.....	5	economische trekpleister	11
België	11, 23	eenzaamheid	7, 9, 18, 19
bereikbaar	6, 8, 13, 15, 16, 19	eigen budget	5, 14
bestaanszekerheid.....	7, 18	elektriciteitsnet	6, 16
betaalbaar	1	energie	1, 11
betaalbaar huis.....	7, 17	energie pilot stad	16
betrokken	1, 2	energieneutraal	6, 10, 11, 12, 13, 16, 22
beweging	8, 12, 19, 25	energieoplossing	6
binnenstad.....	5, 6, 9, 14, 15, 22	energietransitie	2, 11, 24
biodiversiteit.....	15	EU-landen.....	11, 23
biologisch	9, 10, 21	Europa	1, 2, 5, 25
bloeiende startup.....	9	Europees netwerk	11, 23
boom	5, 13, 14, 15	Europese stad	9, 13, 24
Borgele.....	8, 19	EU-vlag.....	11, 23
burgerberaad.....	5, 12, 14	fietsafstand	7
burgerparticipatie	1, 5, 11, 23, 24	fietspad	1
Burgerweeshuis.....	8, 18	flexibele woonvorm	7
buurtmoestuin.....	10, 22	flex-woning.....	17
buurtwindmolen.....	6, 16	GAE-stadion.....	8, 19
circulair.....	1, 10, 22	gebruiksvriendelijk.....	1
circulair doel.....	9, 21	gedurfd.....	2
circulaire economie. 1, 9, 10, 11, 21, 22, 24		geestelijke gezondheidszorg	1
co-creatie	1, 21	gelijke kans	1
Covenant of Mayors.....	11, 23	gemeenschapsproject.....	1
co-working space.....	21	gemeentelijk beleid	14, 16
creatief ondernemen.....	13	gezonde voeding	8, 19
creatieve hub	9, 13, 21	gezondheidszorg	1, 19
culturele organisatie	8, 18	Gorssel.....	12
cultuur.....	1, 2, 7, 8, 17, 18, 19	gratis lokaal OV.....	6
De Boreel.....	8, 19	groen.....	1, 2, 5, 14
De Brink	8, 19	groene corridor	15

Grote Kerkhof.....	8, 9, 19
hotel.....	10
IJsselfront.....	6, 15
inclusie.....	17
inclusieve openbare ruimte.....	12
infrastructuurproject.....	6
inloopspreekuur.....	8, 19
innovatie.....	1, 9, 11
innovatiecentrum.....	11
innovatief bedrijf.....	1, 5, 21
innovatieprogramma.....	11, 23
integratie.....	8, 10, 18, 23, 24
internationaal.....	1, 5
Interreg Europe.....	11, 23
InvestEU.....	10, 22, 23
jong talent.....	9, 21
jongere.....	7, 8, 9, 12, 13, 17, 19, 21
keuze.....	2
klimaatbestendig.....	16
kunstenaar.....	9, 13, 21
laagdrempelig toegang.....	8
leefstraat.....	5, 15
leerling.....	9, 20, 21
leerwerkplek.....	9
Lettele.....	12
levendige binnenstad.....	6
levensfase.....	7, 17
levenskwaliteit.....	1
levensloop.....	17
LHBTI+.....	6, 8, 15, 19
Lochem.....	10, 12, 23
logistieke hub.....	9, 15, 22
lokale producent.....	9
lotgenotencontact.....	8, 19
mantelzorg.....	9, 19
materiaalbank.....	10, 22
meer-generatie-woning.....	7, 17
menselijke maat.....	6, 15
mentale gezondheid.....	8, 9, 19, 20
mentorschap.....	8, 18
MijnDeventer-App.....	6, 13, 16
MijnDeventer-platform.....	12, 13
milieuvriendelijke initiatief.....	1, 21
Mimik.....	8, 19
mobiliteit.....	16, 23
modelstad.....	1, 5
modern leven.....	7, 17
moderne werkplek.....	9
moderne werkruimte.....	1, 21
moskee.....	8, 18
neurodiverse gemeenschap.....	8, 19
nieuwe woonvorm.....	7, 17
nieuwkomer.....	8, 18
Nieuwmarkt.....	8, 19
Olst-Wijhe.....	10, 12, 23
ondernemer....	9, 10, 11, 13, 14, 15, 18, 21, 22, 23, 24
onderwijs.....	1, 2, 7, 9, 17, 20, 21, 22
ontmoeten.....	6, 7, 11, 13, 15, 18
Open Source.....	16
openbaar vervoer.....	1, 2, 6, 14, 15, 16
openbare ruimte.....	2, 10, 18, 22
opleiding.....	8, 10, 18, 22
oudere.....	7, 8, 13, 18, 19
ouderenhofje.....	7, 17
Overijssel.....	12
Park & Ride.....	6, 15
parkeren.....	10
participatie.....	1, 12, 21, 24
passend onderwijs.....	20
perspectief.....	8, 18
PostNL-locatie.....	7, 13, 18
preventie.....	1, 8, 9, 16, 19
proeftuin.....	6, 10, 22
Raalte.....	10, 12, 23
ravijnjaar.....	14
regenopvang.....	15
regio.....	10, 11, 21, 22, 23
reparatiecafé.....	7, 10, 18, 22
Rijssen-Holten.....	10, 12, 23
samenbrengen.....	1, 7, 18
samenwerken..	1, 2, 5, 9, 10, 12, 14, 17, 18, 20, 21, 23, 24
samenwerkingsverband.....	1
Saxion.....	7, 17
Schalkhaar.....	12
school.....	8, 9, 10, 20, 22
schoolmaaltijd.....	9, 20
schoolzwemmen.....	8, 19
schouwburg.....	8, 19
senior.....	7, 17
Sibiu.....	11, 24
slim energiesysteem.....	6
slimme stad.....	11, 23
slimme technologie.....	1, 5, 14
sociale cohesie.....	14, 17, 19
sociale huurwoning.....	7, 17
sociale veiligheid.....	9
sociale verbinding.....	8
sport.....	7, 8, 17, 18, 19
sportclub.....	9, 20
sportvereniging.....	8, 18
sportvoorziening.....	8, 19
stadsboerderij.....	10, 22
Stadsland.....	7, 17
stadslandbouw.....	10, 22
stadswacht.....	6, 15
starterswoning.....	7, 13, 18

startup-cultuur	1, 21	voor elkaar klaarstaan .	7, 17
startup-paradijs	9, 21	Voorst	10, 12, 23
Stedendriehoek	10, 21, 22, 23	Vriendendiensten	9, 12, 19
Stromarkt	8, 19	vriendenwoning	7, 17
student.....	7, 11, 17, 21, 24	vrijwilligerswerk.....	1, 7, 8, 19
subsidie	8, 9, 10, 11, 19, 22, 23	warmtenet	6, 16
taalachterstand	7, 18	waterplein.....	5, 15
talentontwikkeling.....	19	werkbegeleiding	8, 18
Tartu	11, 24	werkplaats	7, 13, 18
telefonische hulplijn	8, 19	wijk-, buurt- en dorpscentra	1, 7, 9, 15, 17, 18
tijdelijke woonplek	8	wijkteam.....	14
toegankelijk	1, 7, 8, 14, 19, 22	woningen	2
toekomst	1, 2, 5, 11	woonboot.....	7, 17
toekomstgericht.....	10	wooncoöperatie.....	7, 17
toerisme.....	10, 23	woonlocatie	14
tram	6, 13, 16	zonnepaneel.....	5, 6, 14, 16
veilig	1, 5	zorg	7, 9, 17, 18, 19
veilig buiten spelen.....	5, 14	zorgaanbieder	9, 20
veiligheid	2, 6, 9, 15, 18, 20	zorginstelling.....	10, 22
veiligheidshub.....	15	zorgteam.....	12, 13
verbonden	1, 5	zusterstad	11, 13, 24
verkeersarm	15	Zutphen	9, 11, 23
verkoeling.....	15	zwembad.....	8, 19
vertrouwen.....	1	zwemles.....	8, 19
voetgangerszone	1		

Document verantwoording:

[deze data wordt weggehaald bij de te publiceren versie]

Auteurs: *Boelen, Alexander; Van Wel, Bas; Gvozdetsky, Eugene; Kotvis, Paul*
 Laatste bewaardatum: *2025-10-23*
 Versienummer Document: *0,97*
 Automatisch revisienummer: *7*

Revisietabel

Revisie	Auteur	Datum	Wijzigingen
2024/12 – v0.11	AJB	2024.12.04	Integratie template
2025/04 – v0.20	AJB	2025.03.08	Integratie Visie
2025/06 – v0.50	AJB	2025.06.16	Kanteling naar leidende beleidslijnen
2025/06 – v0.60	AJB	2025.06.21	Tekstuele verbeteringen en consistentie correcties
2025/07 – v0.70	AJB	2025.07.15	Draft versie ter bespreking met de leden
2025/09 – v0.80	AJB	2025.09.03	Verwerking ledenbijdragen
2025/10 – v0.90	AJB	2025.10.10	Verwerking community raadpleging 2 ^e ronde
2025/10 – v0.95	AJB	2025.10.17	Consistentie correcties en verwerking opmerkingen
2025/10 – v0.97	AJB	2025.10.23	Laatste correcties en opmerkingen verwerkt

Symbolen & markeringen

De tekst in dit document is gemarkeerd naar gelang de status:

Tekst in deze stijl geeft de tekstblokken aan die door Volt Nederland zijn aangeleverd.

Deels is die tekst aangepast aan Deventer maar nog niet helemaal aan de ontwikkelde visie.

Tekst in deze stijl is procedureel of informatief t.a.v. het hoofdstuk of de paragraaf waar het in staat. Deze teksten worden verwijderd voor de uiteindelijke publicatie.

Alle andere tekst is geschreven door bovenvermelde auteurs.